

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

datum 24 maart 2026

Betreffende wetsvoorstel:

36800 XV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2026

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 24 maart 2026 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, CDA, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid-Keijzer, Groep-Markuszower en PVV.

Tegen: DENK, SP, PvdD en FVD.

Aangenomen amendementen

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

14 → 29 → 35 → **101** (Ergin c.s) over middelen om te waarborgen dat schuldhulpverlening sociaal, zorgvuldig en duurzaam is

In het publieke debat is discussie ontstaan over de toenemende inzet van zogenoemde nulaanbiedingen binnen de minnelijke schuldhulpverlening. VNO-NCW en MKB-Nederland waarschuwen dat volledige kwijtschelding zonder aflossing te vaak wordt toegepast en dat dit het evenwicht binnen het stelsel onder druk zet. Zij wijzen op signalen uit hun achterban en op het risico dat trajecten zonder effectieve begeleiding en nazorg leiden tot nieuwe schuldenproblematiek.¹

De NVVK, brancheorganisatie voor schuldhulpverlening, benadrukt daarentegen dat in sommige situaties zelfs een minimale afdracht mensen onder het bestaansminimum kan drukken. Daarbij wordt gewezen op het belang van maatwerk en het voorkomen van onnodige verarming.² Deze uiteenlopende signalen vanuit belangenorganisaties tonen dat

¹ <https://www.vno-ncw.nl/artikelen/kwijtschelding-moet-niet-nieuwe-norm-worden-in-schuldhulpverlening>.

² <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/ondernemers-schulden-te-makkelijk-kwijtgescholden>.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 24 maart 2026

blad 2

het schuldhulpverleningsstelsel zich bevindt in een spanningsveld tussen sociale bescherming en rechtvaardige uitvoering. Voor mensen met problematische schulden is het essentieel dat regelingen niet willekeurig worden toegepast en dat trajecten daadwerkelijk leiden tot duurzame financiële stabiliteit.

Met dit amendement wordt € 1 miljoen beschikbaar gesteld om binnen artikel 2 te investeren in:

- versterking van landelijke kwaliteits- en uniformiteitskaders binnen de minnelijke schuldhulpverlening;
- monitoring van effectiviteit en terugval na kwijtschelding of aflossingstrajecten.

Het doel van dit amendement is om te waarborgen dat schuldhulpverlening sociaal, zorgvuldig en duurzaam is, en dat mensen niet na afloop opnieuw in financiële onzekerheid terechtkomen.

De dekking wordt gevonden binnen de beleidsmatig gereserveerde ruimte van artikel 2.

Aangenomen. Tegen: Lid-Keijzer, Groep-Markuszower en FVD.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet
Begrotingsstaat artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

18 → 37 → 99 → 100 → **102** (Ergin c.s.) over middelen voor effectievere vormen van participatiebevordering van kwetsbare jongeren

In Nederland groeien naar schatting ruim 350.000 jongeren op in een kwetsbare positie. Het gaat om jongeren die niet kunnen terugvallen op ouders of familie, te maken hebben met schulden, psychische problematiek, instabiele woonsituaties of (dreigende) dak- en thuisloosheid. Recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek laten zien dat het aantal jongeren met een bijstandsuitkering in het derde kwartaal van 2025 met 5,5 procent is gestegen tot 41 duizend, terwijl de uitstroom achterblijft ten opzichte van 2019. Dit onderstreept dat duurzame participatie voor een groeiende groep jongeren niet vanzelfsprekend is.³

Tegen deze achtergrond heeft de Tweede Kamer in 2025 met brede steun de motie-Flach en Inge van Dijk (Kamerstukken II 2024/25, 36 582, nr. 65) aangenomen, waarin is uitgesproken dat gemeenten de ruimte moeten krijgen om de uitvoering van de Participatiewet uit te dagen wanneer zij met effectievere interventies de doelstellingen van de wet kunnen behalen. Gemeenten signaleren dat bij deze jongeren tijdelijke stabiliteit en ontwikkelruimte noodzakelijk kunnen zijn om duurzame participatie mogelijk te maken. Tegelijkertijd ontbreekt structurele financiële borging voor interventies die hiervan uitgaan.

Hoewel in de meicirculaire middelen beschikbaar worden gesteld via een decentralisatie-uitkering voor jongeren, richten deze middelen zich primair op de uitvoering van de wet 'Van school naar duurzaam werk'. Dit betreft een aanvullende inzet voor

³ https://www.cbs.nl/item?sc_itemid=fac20907-1f45-499c-a8a6-28093a26125a&sc_lang=nl%20nl.

datum 24 maart 2026

blad 3

ontwikkelingsgerichte tijdelijke interventies die bijdragen aan schuldaanpak, terugkeer naar onderwijs of geleidelijke toeleiding naar werk.

Dit amendement ziet specifiek op ontwikkelingsgerichte interventies voor kwetsbare jongeren. Met dit amendement wordt € 2 miljoen beschikbaar gesteld om binnen artikel 2 van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ruimte te creëren voor tijdelijke, ontwikkelingsgerichte interventies die bijdragen aan schuldaanpak, terugkeer naar onderwijs of geleidelijke toeleiding naar werk.

De dekking wordt gevonden binnen artikel 99 Nog onverdeeld.

Aangenomen. Tegen: BBB, PVV, Lid-Keijzer, Groep-Markuszower en FVD.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

21 → 38 → **42** (Flach en Ceder) over middelen voor de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp

De informele schuldhulpverlening via vrijwilligersorganisaties en schuldhulpmaatjes vormt een cruciaal onderdeel van de aanpak van problematische schulden. Indiener is van mening dat de preventieve aanpak van schuldhulpvrijwilligers ook voor de lange termijn geborgd dient te blijven, onder andere vanwege de bewezen effectiviteit en het laagdrempelige karakter van de hulp.

Voor 2026 stelt de regering € 56 miljoen beschikbaar voor bestrijding van problematische schulden. Met dit amendement wordt het budget voor de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp voor informele schuldhulpverlening via vrijwilligersorganisaties in 2026 opgehoogd met € 250.000. Dekking hiervoor wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Dit amendement beoogt daarnaast voor de jaren erna minimaal € 2 miljoen als minimumbudget structureel vast te leggen voor informele schuldhulpverlening, zodat de essentiële, laagdrempelige basisinfrastructuur voor informele schuldpreventie en -hulpverlening behouden blijft. Hiermee wordt de regering verzocht de middelen hiervoor structureel te verwerken. Dekking hiervoor wordt gevonden in het niet-juridisch verplichte deel van het budget dat is gereserveerd voor subsidies op artikel 2 van de begroting.

Aangenomen. Tegen: PVV en FVD.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

27 → 34 → **40** (Ceder c.s.) over middelen voor het initiatief van SchuldHulpMaatje

Financiële problemen en gezondheidsklachten hangen vaak nauw met elkaar samen. Wanneer mensen geldzorgen hebben, ervaren zij vaker stress en onzekerheid. Deze langdurige stress kan leiden tot zowel mentale klachten, zoals angst en somberheid, als lichamelijke klachten, zoals hoofdpijn, slaapproblemen en een verhoogde bloeddruk.⁴⁵

⁴ <https://www.pharos.nl/kennisbank/samenhang-armoede-schulden-en-gezondheid/>

⁵ <https://www.hu.nl/onderzoek/publicaties/ziek-van-geldzorgen>

datum 24 maart 2026

blad 4

Gezondheidsklachten als gevolg van financiële stress kunnen een grote druk op de (huisartsen)zorg leggen. In Leiden hebben zorgverzekeraar Zorg en Zekerheide, Gemeente Leiden, Achterstandsfonds en vrijwilligersorganisatie SchuldHulpMaatje een kleinschalige pilot gestart om de samenwerking tussen formele zorg en vrijwillige deskundige schuldhulp te versterken.

Huisartsenpraktijken werden daarbij aanvullend op reguliere wijkteams ingezet als vindplaats voor mensen met (potentiële) schulden of geldzorgen. Mensen werden warm doorverwezen naar SchuldHulpMaatje waardoor er een aanzienlijke toename was van mensen die (preventieve) hulp zochten.⁶

Indieners stellen voor geld vrij te maken om dit initiatief van SchuldHulpMaatje op meer plekken in Nederland uit te rollen. Het preventief signaleren van schulden of financiële kwetsbaarheid bij mensen die zich bij hun huisarts melden met gezondheidsklachten kan leiden 1) tot het verminderen van financiële problematiek van huishoudens en 2) bijdragen aan het beheersen van zorgkosten en (stijgende) vraag naar (huisartsen)zorg. Dekking voor het amendement wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Aangenomen. Tegen: FVD.

Begrotingsstaat artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

22 → 33 → **41** (Flach c.s.) over middelen voor een pilot voor bezoek aan het Joods Cultureel Kwartier

Het is belangrijk dat alle inwoners van Nederland, inclusief nieuwkomers, kennis hebben van de Holocaust. Indiener is van mening dat, naast theoretische kennis, een bezoek aan een locatie waar de gruwelijkheden van de Holocaust tastbaar en voelbaar worden grote meerwaarde heeft in het kader van de inburgering van nieuwkomers. Naar aanleiding van de aangenomen motie-Diederik van Dijk c.s. (Kamerstukken II 2023/24, 30 950, nr. 399) heeft de regering 1 miljoen euro uitgetrokken voor een pilot waarbij inburgeraars uit acht verschillende gemeenten een bezoek brengen aan het Joods Cultureel Kwartier in Amsterdam (hieronder vallen het Joods Museum, het Nationaal Holocaustmuseum, de Portugese Synagoge en de Hollandsche Schouwburg) of het Herinneringscentrum Kamp Westerbork. De pilot wordt samen met deze gemeenten en instellingen vormgegeven.

Met dit amendement wordt het budget voor de pilot opgehoogd met 250.000 euro, met als doel het duurzaam toegankelijker maken van Holocausteducatie voor nieuwkomers. Gedacht kan worden aan het vertalen van audiotours zodat meer inburgeraars daar kennis van kunnen nemen. Dekking hiervoor wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Aangenomen. Tegen: FVD, PvdD en DENK.

⁶ <https://schuldhulpmaatje.nl/wp-content/uploads/2024/03/Eindevaluatie-Pilot-Samen-Duurzaam-Helpen-Leiden.pdf>

datum 24 maart 2026

blad 5

Verworpen amendementen

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

23 → **103** (Jimmy Dijk) over middelen voor het jeugdeducatiefonds

Teveel kinderen in Nederland groeien op in armoede. Verschillende fondsen zetten zich elke dag in om kinderen te helpen die armoede een beetje te verzachten. Ze helpen kinderen door contributie voor een sportclub of materiaal om te sporten te betalen. Ze helpen kinderen met het betalen van schoolmateriaal. Of ze ondersteunen kinderen door een oogmeting te doen of ze te helpen met een kinderbril. Armoede oplossen moet uiteindelijk structureel, maar zolang het nodig is willen we deze fondsen ondersteunen. Daarom maakt indiener in dit amendement € 10 miljoen vrij voor het Jeugdeducatiefonds.

Dekking voor het amendement wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA, DENK en PVV.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

24 → **104** (Jimmy Dijk) over middelen voor Stichting Leergeld

Teveel kinderen in Nederland groeien op in armoede. Verschillende fondsen zetten zich elke dag in om kinderen te helpen die armoede een beetje te verzachten. Ze helpen kinderen door contributie voor een sportclub of materiaal om te sporten te betalen. Ze helpen kinderen met het betalen van schoolmateriaal. Of ze ondersteunen kinderen door een oogmeting te doen of ze te helpen met een kinderbril. Armoede oplossen moet uiteindelijk structureel, maar zolang het nodig is willen we deze fondsen ondersteunen. Daarom maakt indiener in dit amendement € 10 miljoen vrij voor Stichting Leergeld.

Dekking voor het amendement wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA, DENK en PVV.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

25 → **105** (Jimmy Dijk) over middelen voor het jeugdsportfonds

Teveel kinderen in Nederland groeien op in armoede. Verschillende fondsen zetten zich elke dag in om kinderen te helpen die armoede een beetje te verzachten. Ze helpen kinderen door contributie voor een sportclub of materiaal om te sporten te betalen. Ze helpen kinderen met het betalen van schoolmateriaal. Of ze ondersteunen kinderen door een oogmeting te doen of ze te helpen met een kinderbril. Armoede oplossen moet uiteindelijk structureel, maar zolang het nodig is willen we deze fondsen ondersteunen. Daarom maakt indiener in dit amendement € 10 miljoen vrij voor het Jeugdsportfonds.

Dekking voor het amendement wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA, DENK en PVV.

datum 24 maart 2026

blad 6

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

26 (Jimmy Dijk) over middelen ten behoeve van het publiek energiefonds of andere compenserende maatregelen voor energieverbruik

Door de stijgende gasprijzen maken veel mensen zich zorgen of zij hun gasrekening nog wel kunnen betalen. In 2024 kampten meer dan een half miljoen mensen met energiearmoede. De vrees is dat deze groep nog groter wordt wanneer de geopolitieke situatie instabiel blijft. Het kabinet bereidt dit jaar een publiek energiefonds voor dat op 1 januari 2027 in zou moeten gaan.

Indiener vindt de dekking in een eenmalige taakstellende bezuiniging op de externe inhuur op ministeries van € 50 miljoen in 2027. Deze taakstelling kan worden ingevuld over het gehele apparaat en de middelen kunnen door middel van een kasschuif naar 2026 worden overgeheveld.

Het vrijgekomen budget wordt ingezet voor het ondersteunen van mensen met hoge energierekeningen en lage inkomens. Dit bedrag kan worden ingezet via een publiek energiefonds waarbij de groep die hier gebruik van kan maken dankzij dit bedrag wordt uitgebreid. Ook kan dit bedrag bijdragen aan een snellere invoering van het publiek energiefonds dan nu gepland. Indien dit niet mogelijk is dan kan dit bedrag worden ingezet voor het uitkeren van energietoeslag of andere compenserende maatregelen die dit jaar nog ingevoerd en uitgekeerd kunnen worden.

Verworpen. Voor: SP, Volt, BBB, PvdD, Groep-Markuszower, DENK en PVV.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Begrotingsstaat artikel 99 Nog onverdeeld

28 → **106** (Jimmy Dijk) over middelen voor extra banen in sociale ontwikkelbedrijven en voor basisbanen

Het voorstel van de indiener is om 250 miljoen euro vrij te maken voor 40.000 extra banen in sociale ontwikkelbedrijven. Sociaal ontwikkelbedrijven bieden een belangrijke plek voor mensen die op een andere werkvloer nu niet meteen aan het werk komen. Mensen vinden er de begeleiding die ze nodig hebben om later buiten het sociaal ontwikkelbedrijf aan de slag te gaan. Of ze vinden er een plek waar ze passend werk kunnen doen. Werk is zoveel meer dan alleen de plek waar je je salaris verdient. Je werkplek zorgt ervoor dat je sociale contacten opdoet, nieuwe dingen leert en structuur opbouwt. Nu zitten 120.000 mensen thuis die juist graag aan het werk willen, maar geen passende werk kunnen vinden. De indiener wil voor iedereen een werkplek.

Daarnaast stelt de indiener voor om 175 miljoen euro vrij te maken voor 10.000 basisbanen. Een basisbaan biedt mensen een baan voor 32 uur per week voor het wettelijk minimumloon. Het is bedoeld voor mensen die langdurig zonder werk zitten, die graag willen werken en hierbij een beetje begeleiding nodig hebben die een reguliere baan niet biedt. Het is een investering in mensen. Zodat mensen bijdrage naar vermogen en een fatsoenlijk inkomen krijgen. Tegelijkertijd versterkt het onze buurten en gemeenschappen.

datum 24 maart 2026

blad 7

In totaal kosten deze 50.000 banen met elkaar 425 miljoen euro.

Dekking wordt gevonden in artikel 99 Nog onverdeeld. Het overgebleven bedrag van 287 miljoen euro wordt gevonden in Rijksbrede externe inhuur.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD en DENK.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

30 → 32 → 36 → **39** (Lahlah c.s.) over middelen voor een studietoelage voor minderjarige mbo-studenten met een beperking

Minderjarige en meerderjarige hbo- en wo-studenten met een medische beperking kunnen een studietoelage (voorheen: de individuele studietoelage) van € 146 per maand aanvragen omdat hun beperking het niet mogelijk maakt ook een bijbaan te hebben naast hun studie. Minderjarige mbo-studenten hebben op dit moment geen mogelijkheid om deze studietoelage aan te vragen. Pas als mbo-studenten 18 jaar zijn geworden kunnen zij deze studietoelage aanvragen. De indieners achten het uitsluiten van minderjarige mbo-studenten onrechtvaardig en onwenselijk.

De studietoelage is bedoeld als compensatie voor het feit dat een student door een medische beperking structureel niet in staat is om naast de studie bij te verdienen. Deze beperking staat los van het type onderwijs dat wordt gevolgd. Het is dan ook niet uit te leggen dat een minderjarige mbo-student met een beperking minder financiële ondersteuning krijgt dan een minderjarige hbo- of wo-student in een vergelijkbare medische situatie.

De huidige uitsluiting van minderjarige mbo-studenten wordt vaak gemotiveerd door het feit dat ouders voor deze groep recht hebben op kindbijslag en mogelijk het kindgebonden budget. Deze redenering is echter inconsistent: ouders van minderjarige hbo- en wo-studenten ontvangen immers ook kindbijslag en mogelijk ook kindgebonden budget, terwijl die studenten wél recht hebben op de studietoelage. Met dit amendement wordt de ongelijkheid opgeheven door de studietoelage ook open te stellen voor minderjarige mbo-studenten. Hiermee wordt geborgd dat elke student met een medische beperking, ongeacht de onderwijsvorm, op gelijke wijze wordt ondersteund.

De kosten voor deze maatregel worden geraamd op maximaal € 5 miljoen per jaar, inclusief uitvoeringskosten. Deze raming is gebaseerd op de antwoorden op feitelijke vragen bij de 2e suppletoire begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2025.⁷ De dekking voor dit voorstel wordt voor 2026 gevonden in een overheveling uit de gereserveerde middelen voor de aanpak van armoede en problematische schulden van € 150 miljoen per jaar. Dit gebeurt via een kasschuif waarbij € 5 miljoen van 2027 naar 2026 worden verschoven. Vanaf 2027 wordt dit voorstel structureel gedekt door jaarlijks € 5 miljoen te reserveren uit de middelen voor de aanpak van armoede en schulden.

⁷ Antwoorden op feitelijke vragen 2^e suppletoire begroting OCW 2025.

datum 24 maart 2026

blad 8

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, SGP, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie, DENK en PVV.

Begrotingsstaat artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

31 (Lahlah en Kröger) over middelen om het Tijdelijk Noodfonds Energie zo snel mogelijk te heropenen

Dit amendement regelt dat er voor de winter van 2026 middelen worden vrijgemaakt om huishoudens met lage inkomens en hoge energielasten te ondersteunen door het Tijdelijk Noodfonds Energie zo snel mogelijk te heropenen. Het kabinet heeft laten weten pas bij de augustusbesluitvorming te zullen besluiten over eventuele steun voor huishoudens met een hoge energierekening. Dat betekent dat huishoudens die hun energierekening niet of nauwelijks kunnen betalen pas (mogelijke) steun krijgen in de winter van 2026-2027. Door het conflict in het Midden-Oosten, dat meteen al leidde tot stijgende energieprijzen, en de koude winter van 2025-2026, met een verhoogd energieverbruik tot gevolg, zullen huishoudens echter al voor die tijd te maken krijgen met hogere (jaar)afrekeningen. Huishoudens met lage inkomens en hoge energierekeningen kunnen dan ook niet wachten op steun eind dit jaar.

Het kabinet heeft uitgesproken te blijven werken met een noodfonds energie om mensen met een kleine portemonnee gericht te ondersteunen bij hun energiekosten. Het publieke energiefonds dat daartoe dient te worden opgericht laat echter nog op zich wachten omdat er tot op heden geen publieke uitvoerder is gevonden. Bovendien moet de Europese Commissie eerst goedkeuring verlenen voor het fonds als onderdeel van het Sociaal Klimaatplan. De verwachting is daarom dat het fonds niet op korte termijn operationeel zal zijn. Ondertussen biedt het Tijdelijk Noodfonds Energie een bestaande uitvoeringsstructuur waarmee op korte termijn nog in 2026 gerichte ondersteuning kan worden geboden aan huishoudens met hoge energielasten.

Met dit amendement wordt beoogd om het Tijdelijk Noodfonds Energie zo snel mogelijk weer open te stellen middels een subsidiebijdrage. Uit de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 4 december 2025⁸ volgt dat dit niet automatisch leidt tot kwalificatie van de uitvoerende stichting als (buitenwettelijk) bestuursorgaan of tot het ontstaan van een open-einde regeling, en dat volledige publieke financiering juridisch verdedigbaar is indien de zelfstandige positie en beslissingsvrijheid van het Tijdelijk Noodfonds Energie gelijk blijven aan die in de afgelopen jaren. Deze route is de enige manier om huishoudens zo snel mogelijk en nog deze winter (dus voor de winter van 2026-2027) en vóór de instelling van het publieke energiefonds gericht inkomens steun te kunnen bieden zoals door de Tweede Kamer verzocht in het aangenomen amendement Grinwis c.s. (Kamerstukken II 2024/25, 36 725 XV, nr. 11) en de aangenomen motie-Timmermans c.s. (Kamerstukken II 2025/26, 36 800, nr. 20). Met dit amendement dienen huishoudens te worden geholpen die de inkomenssteun het hardst nodig hebben, namelijk huishoudens met een laag inkomen (bijvoorbeeld tot 130% of 200% van het sociaal minimum) met hoge energiekosten (energiequote van minimaal 8%).

⁸ Rb 4 december 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:10366.

datum 24 maart 2026

blad 9

De dekking wordt gevonden op de gereserveerde middelen voor het energiefonds in artikel 2, die in 2026 60 miljoen euro bedragen. De middelen zijn bedoeld voor de financiering en inrichting van een meerjarig publiek energiefonds dat huishoudens steunt met lage inkomens en hoge energielasten. Omdat de oprichting van het publieke energiefonds op zich laat wachten aangezien er nog geen publieke uitvoerder gevonden is, kunnen de middelen nog niet in 2026 worden uitgegeven. Omdat voor het jaar 2027 al middelen zijn ingeboekt is het van belang de middelen die voor 2026 zijn gereserveerd zo snel mogelijk in te zetten voor gerichte steun aan huishoudens, wat met dit amendement geregeld wordt.

Verworpen. Tegen: VVD, FVD, SGP, CDA, ChristenUnie, D66 en JA21.

Begrotingsstaat artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

13 → 16 (Lahlah) over middelen voor inburgeringsvoorzieningen van gemeenten

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. Sindsdien zijn gemeenten verantwoordelijk voor het inburgeringsproces, met de afspraak dat daarvoor voldoende middelen beschikbaar zouden worden gesteld vanuit het Rijk. Zowel de VNG als de G40 heeft echter het noodsignaal afgegeven dat de financiële middelen voor de inburgeringsvoorzieningen, die via een Specifieke Uitkering (SPUK) aan gemeenten verstrekt worden ter financiering van kosten voor voorzieningen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht, ontoereikend zijn. Gemeenten kunnen hun wettelijke taak daardoor niet of onvoldoende uitvoeren. Zoals zij zelf aangeven wordt de wet daarmee voor hen de facto onuitvoerbaar. Dat heeft directe gevolgen voor de integratie van nieuwkomers: het leidt tot langere wachtlijsten, een latere start met het inburgeringstraject en minder intensieve begeleiding, waardoor zij direct op achterstand komen te staan. Als er niet meer middelen komen voor de inburgeringsvoorzieningen, zien gemeenten geen andere optie dan op den duur te stoppen met de uitvoering van cruciale onderdelen van het begeleiden van nieuwkomers naar een plek in de samenleving (waaronder werk en/of een passende taalopleiding). Dat is niet alleen zeer nadelig voor nieuwkomers, maar zorgt er ook voor dat veel arbeidspotentieel onbenut blijft en gemeenten op de lange termijn uiteindelijk meer kwijt zijn aan bijvoorbeeld uitkeringen.

Dit amendement maakt € 19,4 miljoen vrij voor inburgeringsvoorzieningen van gemeenten, en is daarmee een stapje in de richting in het nakomen van de bestuurlijke afspraken vanuit het Rijk. Dit verlicht de druk op gemeenten en zorgt ervoor dat zij hun taken op het gebied van inburgering beter kunnen nakomen, wat ertoe leidt dat nieuwkomers sneller onderdeel worden van onze maatschappij. De dekking wordt gevonden in de nog niet ingevulde/vrij te besteden middelen op artikel 13. Indiener merkt hierbij op dat de middelen niet ten koste mogen gaan van het dossier voorinburgering (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers).

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA en DENK.

Begrotingsstaat artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

17 (Ergin) over aanpassen van de omschrijving in "Maatschappelijke samenhang en acceptatie"

datum 24 maart 2026

blad 10

Het begrip integratie speelt al decennialang een centrale rol in het Nederlandse beleid. In de praktijk heeft dit begrip echter vaak gefunctioneerd als een normatief kader waarin bepaalde groepen structureel worden aangesproken op een vermeende aanpassingsplicht aan de dominante Nederlandse cultuur. Volgens de indiener draagt het begrip integratie niet bij aan onderling begrip en acceptatie, maar zorgt het juist voor polarisatie waarbij maatschappelijke achterstanden te vaak worden toegeschreven aan vermeende tekortkomingen van individuen of gemeenschappen, terwijl structurele factoren zoals discriminatie, uitsluiting en ongelijke kansen onderbelicht blijven.

De indiener is van mening dat het uitgangspunt van overheidsbeleid niet moet zijn dat bepaalde groepen eerst moeten «integreren», maar dat iedereen reeds volwaardig onderdeel uitmaakt van de Nederlandse samenleving en recht heeft op gelijke behandeling, gelijke kansen en maatschappelijke acceptatie.

Door in de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de omschrijving «Integratie en maatschappelijke samenhang» te vervangen door «Maatschappelijke samenhang en acceptatie» wordt duidelijk gemaakt dat beleid zich niet richt op het verplicht «integreren» van bepaalde bevolkingsgroepen, maar op het wegnemen van barrières, het bestrijden van discriminatie en het versterken van gelijke kansen voor iedereen. Het amendement heeft geen budgettaire gevolgen, maar beoogt een fundamentele verschuiving in het normatieve uitgangspunt van het beleid.

Verworpen. Voor: Volt, PvdD en DENK.

Ingetrokken amendement

Begrotingsstaat artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

20 (Michon-Derkzen) over middelen om te investeren in meer aandacht voor werk in de inburgering van nieuwkomers

Indiener vindt dat integratie begint bij werk. Wie werkt, draait mee, leert de taal, bouwt een netwerk op en draagt bij aan de samenleving. In een land waar de arbeidsmarkt zeer krap is en de uitkeringslasten stijgen, is het onacceptabel dat statushouders jarenlang aan de kant blijven staan.

Het programma «Statushouders aan het werk» laat zien dat het anders kan. In verschillende gemeenten draaien pilots die statushouders actief begeleiden naar de arbeidsmarkt, via een combinatie van taalonderwijs, werkgeverbegeleiding en directe plaatsing. Dit worden «startbanen» genoemd. De aanpak werkt. Maar opschalen van dit initiatief gebeurt niet door beperkte financiering. Indiener acht dat onwenselijk. Juist wanneer een aanpak effectief is, moet dit breder toegepast kunnen worden.

De arbeidsparticipatie van statushouders blijft ver achter bij het landelijk gemiddelde. Het werkloosheidspercentage in deze groep ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde.

datum 24 maart 2026

blad 11

Arbeidsparticipatie is de meest directe route naar zelfredzaamheid en maatschappelijke integratie. Werk vermindert afhankelijkheid van bijstand en andere uitkeringen en daarmee ook de druk op de sociale zekerheid als geheel. Een investering in dit soort programma's heeft grote maatschappelijke meerwaarde. Daarom maakt dit amendement middelen vrij om te investeren in meer aandacht voor werk in de inburgering van nieuwkomers in brede zin. Programma's als «Statushouders aan het werk» dienen hierbij als voorbeeld.

De dekking wordt gevonden in de nog niet ingevulde/vrij te besteden middelen op artikel 13.

Ingetrokken.